Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005580

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-11-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скаженник Марина Володимирівна

2. Maryna V. Skazhennyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2244-6962

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: економіка

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: 072 Фінанси, банківська справа

Місце роботи здобувача: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17437

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 71.37.75, 06.71.57

Тема дисертації:

1. Інвестиційно-інноваційне забезпечення конкурентоспроможного розвитку туристичної галузі України
2. Investment and innovation support for the competitive development of Ukraine’s tourism sector

Реферат/анотація:

1. Скаженник М. В. Інвестиційно-інноваційне забезпечення конкурентоспроможного розвитку туристичної галузі України. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – економіка. – ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Київ, 2026. Дисертаційне дослідження присвячено поглибленню теоретико-методичних положень і розробленню практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі України на основі інвестиційно-інноваційного розвитку з урахуванням структурних трансформацій ринкового середовища, наслідків повномасштабної війни та перспектив повоєнного відновлення. Актуальність теми зумовлена необхідністю пошуку дієвих механізмів підтримки туристичних підприємств, відновлення туристичної інфраструктури, активізації інвестиційних процесів і впровадження інноваційних рішень, здатних забезпечити адаптацію галузі до змін зовнішнього середовища та посилити її

конкурентні позиції. У роботі узагальнено теоретичні підходи до розуміння конкурентоспроможності туристичної галузі та визначено роль інвестиційно-інноваційного забезпечення у формуванні передумов її сталого розвитку. Обґрунтовано, що конкурентоспроможність туристичної галузі формується під впливом взаємопов'язаних економічних, організаційних, технологічних, інфраструктурних і соціальних чинників. Вона залежить не лише від ресурсного потенціалу туристичних територій і якості послуг, а й від здатності підприємств залучати фінансові ресурси, оновлювати матеріально-технічну базу, впроваджувати цифрові технології, створювати нові туристичні продукти та адаптувати бізнес-процеси до потреб споживачів. Інвестиційна складова забезпечує ресурсну основу розвитку, тоді як інноваційна складова сприяє ефективнішому використанню наявних ресурсів, підвищенню якості обслуговування та формуванню нових конкурентних переваг. Досліджено особливості функціонування туристичної галузі України в умовах кризових трансформацій, спричинених пандемією COVID-19 та повномасштабною війною. Визначено, що сукупний вплив цих чинників зумовив погіршення умов господарювання туристичних підприємств, скорочення їхньої економічної активності, втрату частини трудового потенціалу, обмеження доступу до інвестиційних ресурсів і посилення територіальної нерівномірності розвитку. Руйнування інфраструктури, безпекові обмеження, зміни напрямів туристичних потоків та зростання невизначеності ускладнили планування діяльності й реалізацію довгострокових інвестиційних проєктів. За таких обставин актуалізується потреба у формуванні адаптивних моделей розвитку, що враховують відмінності між регіонами, ресурсні можливості підприємств і громад, а також перспективи відновлення туристичної діяльності. Проаналізовано структурні зміни у сфері туристичних підприємств, особливості їхньої фінансово-економічної діяльності та нерівномірність інвестиційних можливостей окремих територій. Установлено, що перспективи конкурентоспроможного розвитку галузі значною мірою визначаються спроможністю підприємств і територіальних громад поєднувати власні ресурси з бюджетним фінансуванням, міжнародною допомогою, грантовими коштами та іншими доступними джерелами підтримки. Особливого значення набуває узгодження інвестиційних рішень із реальними потребами туристичних територій, станом інфраструктури, безпековою ситуацією та можливостями створення доданої вартості в суміжних секторах економіки. За результатами дослідження виокремлено дві моделі інвестиційного забезпечення туристичного розвитку. Перша передбачає залучення значних бюджетних капітальних інвестицій у стратегічно важливі регіони та об'єкти. Друга ґрунтується на використанні міжнародної допомоги, грантового фінансування й проєктного підходу, що дедалі активніше застосовується територіальними громадами для розв'язання локальних завдань. Обґрунтовано значення другої моделі для підтримки стійкості туристичної діяльності, стимулювання місцевого підприємництва. Водночас її ефективність залежить від якості підготовки проєктів, обґрунтованості визначених пріоритетів, спроможності громад управляти залученими ресурсами та забезпечувати довгострокові результати їх використання. Удосконалено методичний підхід до оцінювання конкурентоспроможності туристичних підприємств, який передбачає аналіз суб'єктів за основними видами економічної діяльності та розрахунок інтегрального показника. Застосування такого підходу дає змогу комплексно розглядати конкурентні позиції підприємства, узагальнювати результати оцінювання за сукупністю складових і визначати напрями, що потребують першочергової уваги. На відміну від аналізу окремих показників, інтегральна оцінка створює підґрунтя для системнішого зіставлення результатів діяльності та обґрунтування управлінських рішень щодо підвищення конкурентоспроможності.

2. Skazhennyk M. Investment and innovation support for the competitive development of Ukraine's tourism sector. Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. Thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 051 - Economy. - Higher Education Institution «Open International University of Human Development "Ukraine", Kyiv, 2026. This doctoral thesis is devoted to the further development of theoretical and methodological principles and the formulation of practical recommendations for enhancing the competitiveness of Ukraine's tourism sector through investment- and innovation-driven development, taking into account structural transformations in the market environment, the consequences of full-scale war, and the prospects for post-war recovery. The relevance of the topic stems from the need to identify effective mechanisms for supporting tourism

enterprises, restoring tourism infrastructure, stimulating investment processes and implementing innovative solutions capable of ensuring the sector's adaptation to changes in the external environment and strengthening its competitive position. This paper summarises theoretical approaches to understanding the competitiveness of the tourism sector and identifies the role of investment and innovation in creating the conditions for its sustainable development. It is argued that the competitiveness of the tourism sector is shaped by interrelated economic, organisational, technological, infrastructural and social factors. It depends not only on the resource potential of tourist destinations and the quality of services, but also on the ability of enterprises to attract financial resources, modernise their material and technical base, implement digital technologies, create new tourism products and adapt business processes to consumer needs. The investment component provides the resource base for development, whilst the innovation component promotes more efficient use of available resources, improves the quality of service and creates new competitive advantages. This study examines the characteristics of the Ukrainian tourism sector's operations amid the crisis-driven transformations caused by the COVID-19 pandemic and the full-scale war. It has been established that the combined impact of these factors has led to a deterioration in the operating conditions of tourism enterprises, a reduction in their economic activity, the loss of part of their workforce, restricted access to investment resources and an increase in regional disparities in development. The destruction of infrastructure, security restrictions, changes in tourist flow patterns and growing uncertainty have complicated the planning of activities and the implementation of long-term investment projects. Under these circumstances, there is a pressing need to develop adaptive development models that take into account regional differences, the resource capacities of enterprises and communities, as well as the prospects for the recovery of tourism activities. The study analyses structural changes in the tourism sector, the characteristics of its financial and economic activities, and the uneven distribution of investment opportunities across different regions. It has been established that the prospects for the competitive development of the sector are largely determined by the ability of enterprises and local authorities to combine their own resources with budgetary funding, international aid, grant funding and other available sources of support. Of particular importance is the alignment of investment decisions with the actual needs of tourism regions, the state of infrastructure, the security situation and the potential for creating added value in related sectors of the economy. The study identified two models for funding tourism development. The first involves channelling significant budgetary capital investment into strategically important regions and facilities. The second is based on the use of international aid, grant funding and a project-based approach, which is being increasingly adopted by local authorities to address local challenges. The importance of the second model for supporting the sustainability of tourism activities and stimulating local entrepreneurship has been demonstrated. At the same time, its effectiveness depends on the quality of project preparation, the soundness of the priorities set, and the communities' capacity to manage the resources mobilised and ensure long-term results from their use. The methodological approach to assessing the competitiveness of tourism enterprises has been refined; this involves analysing enterprises by their main types of economic activity and calculating a composite indicator. Applying this approach makes it possible to consider an enterprise's competitive position comprehensively, to summarise the assessment results across all components, and to identify

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U004576

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Скаженник М. В. Інвестиційно-інноваційна політика України: проблеми та перспективи. Вісник Університету «Україна». Серія: Економіка, менеджмент, маркетинг. 2025. № 17 (44). Київ: Університет «Україна», 2025. https://doi.org/10.36994/2707-4110-2025-17-44-15 . – С. 188-202
- Нестеренко С. С., Скаженник М. В. Інноваційно-інвестиційне забезпечення конкурентоспроможності туристичної галузі України. Причорноморські економічні студії. 2026. № 101. DOI: https://doi.org/10.32782/bses.101-24 . – С. 86-191
- Скаженник М. В. Механізм забезпечення конкурентоспроможності туристичної галузі України в умовах трансформації. Розвиток міста. 2026. № 3 (11). DOI: https://doi.org/10.32782/city-development.2026.3-25 . – С. 202-207
- Скаженник М. В. Оцінювання внутрішньогалузевої конкурентоспроможності підприємств туристичної галузі України. Актуальні проблеми економіки. 2026. №10 (306). DOI: https://doi.org/10.32752/1993-6788-2026-1-300-462-471 . – С. 462-471
- Скаженник М.В. Державна інвестиційно-інноваційна політика України в умовах економічних трансформацій. Збірник ІІІ-ої Міжвузівської науково-практичної конференції аспірантів та молодих вчених «Інноваційно-інвестиційний розвиток національної економіки України (макро- та мікрорівень) в умовах війни» (м.Київ. – 24 грудня 2025 р.). – К.: Університет «Україна», 2025. – С. 47-50
- Скаженник М. В. Особливості конкурентоспроможності підприємств туристичної галузі України. Забезпечення розвитку економіки та суспільства в умовах кризи: матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (м.Суми. – 01 жовтня 2026 р.). DOI: https://doi.org/10.64076/eecsr261001. – С. 39
- Скаженник М. В. Динаміка конкурентних переваг туристичної галузі України в умовах воєнних викликів. Наукові орієнтири: теорія та практика досліджень : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. (м. Чернігів. – 02 жовтня 2026 р.). DOI: https://doi.org/10.62731/mcnd-02.10.2026

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U004576

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеренко Світлана Сергіївна

2. Svitlana S. Nesterenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охріменко Алла Григорівна

2. Alla H. Okhrimenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0405-3081

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Pt07F-QAAAAJ&hl=uk; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=AuthorProfile&authorId=57200968949&zone=

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ольшанська Олександра Володимірівна

2. Oleksandra V. Olshanska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семцов Володимир Михайлович

2. Volodymyr M. Semtsov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Код за ЄДРПОУ: 00496805

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03127, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самофалова Марія Олексіївна

2. Mariia Samofalova

Кваліфікація: д. е. н., доцент, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-8060-7956

Додаткова інформація: https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=fOWTo4AAAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59410372600

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Дубас Ростислав Григорович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Дубас Ростислав Григорович
Відповідальний за підготовку облікових документів	дубас ростислав григорович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна